

BAKOS ADRIANNA

JÓKEDVŰEN A CÉL FELÉ

„Maga olyan jól beszél angolul, hogy lehetne akár légikisasszony is” – hangzott el egyszer egyik tanítványom szájából. Én nem szeretnék légikisasszony lenni. Sem könyvelő, sem jogász.

Szeretek tanár lenni. Akkor is, ha ez nem annyira menő.

Pontosabban, szeretek magántanár lenni. Mert ahogy az előző munkaadóm mondta: „Neked mindenhol problémáid lesznek alkalmazottként. Öntörvényű vagy és mindent megkérdőjelezel.” És ez így van. Nem illenék egy iskolai intézménybe. És itt hangsúlyoznám, az intézmény sem járna jól velem.

Most biztosan azt mondják, hogy a könnyebbik utat választottam. És bizonyos szempontból egyetértek. Én választom meg, kit, mikor és mit szeretnék tanítani. Hozzám csak az jön el, aki tanulni szeretne, az én óráim nem kötelezők. Ez viszont azt is jelenti, hogy meg kell küzdenem a diákért. Minden egyes órán. Mert bármikor dönthet úgy, hogy nem lesz legközelebb.

OXIGÉNHIÁNY, AVAGY HOGYAN LEHETNE A JÓBÓL MÉG JOBB

Mégsem a diák megtartása a legfőbb oka annak, amiért anno elkezdtem az óráimon játékokat használni a nyelvtan gyakorlására és a szókincs bővítésére. Inkább az oxigénhiány. Az első szlovák órámat próbáltam az egyetlen piacon lévő tankönyv szerint felépíteni, mert hát kell a tankönyv, ezt láttuk iskolában, ezt tanultuk. Próbáltam a diákok különböző igényeit, érdeklődéseit és céljait egy tankönyv keretei közé bepréselni. Néhány hónap oxigénhiányos óra után úgy láttam, el kell hagynom a tankönyvet, mert a diákkal együtt megfulladok. Elkezdtem saját anyagot készíteni az órákra, ami ugyan sokat segített, de az órákon még mindig nem kacarásztunk nagyokat. Egy 30 napos intenzív „kreatív tanárképző kurzus” hozta meg az átöröszést. Kipróbálhattam néhány játékot, szórakoztató kommunikációs gyakorlatot, és végre úgy éreztem, ez lehetne az irány, amely segítségével a diákjaimmal végre élvezhetjük akár a személyes névmások ragozását is.

DE MIÉRT IS KÉNE AZ ÓRÁKON KACARÁSZNI?

Jogos kérdés. A nyelvtani szabályok, kiejtés, új szókincs elsajátítása komoly dolog. És a nyelvek helyes használatának elsajátítását, beleértve az anyanyelvünkét is, mindennél fontosabb célnak tartom. Ha nem így gondolnám, való-

színűleg informatikát tanítanék és nem nyelveket.

A JÁTÉK MINT ENERGIAFORRÁS

Attól, hogy az órákon játék közben kacarászunk, a cél nem lesz kevésbé komoly. A játékot egy olyan motivációs eszköznek tartom, amely egy komoly és fontos cél eléréséhez szükséges energiát generál. Ha a diák élményeken keresztül gyakorolhatja az új nyelvtani részt vagy a szavakat, gyorsabban megjegyezi ezeket, és sokkal tovább maradnak meg az emlékezetében. Ha lehetősége van egy játékban legyőzni a tanárát, ha egy adott témában kinyilváníthatja a véleményét, vitázhat a tanárával vagy csoporttársaival, olyan energiák szabadulnak fel, amelyek segítik őt a cél elérésében.

JÁTÉK, AMELLYEL MINDKÉT FÉL NYER

Néhány éve felhívott egy illető azzal, hogy szeretné elsajátítani az angol nyelv alapjait. Azonnal tudatta velem, hogy magas beosztású rendőr, méghozzá úgy, hogy uniformisban jelent meg az órán, nem kevés csillaggal a vállán. Az órán tartotta azt a bizonyos néhány lépés távolságot, és egy percre sem feledkezett meg a morcos ábrázatról. A nyelvtanárrok rémálma készült volna valóra válni, amikor elővettem a játékot, amelyet az órára készítettem. Úgy tettem, mint ha nem látnám a döbbenetet az arcán. „Te most komolyan azt gondolod, hogy játszani fogok, mint egy dedős?” És én tényleg komolyan gondoltam. Mint ahogy azt is, hogy péppé verem. Az utóbbit tudattam is vele játék közben, amikor úgy tűnt, komoly esélyem van nyerni. Ekkor észrevettem, hogy valami megváltozott. Már nem a rendőr ült velem szemben. És nem is az a személy, akit arra utasítottak, hogy a három gyereke helyett angoltanulással töltse a szabadidejét. Olyan lendülettel vetette bele magát a játékba, hogy teljesen megsemmisülve, 0 euróval elveszítettem a játékot, amelyet én találtam ki. Mégis úgy éreztem, hogy nyertem. Nyertem egy vicces, jó kedélyű diákot, akivel még sok-sok angolórát töltöttünk el együtt, jó hangulatban.

Nem tudom, kiderült volna-e, mennyire jó humorú, pozitív ember, ha nem játszottunk. Lehet. De a játék határozottan meggyorsította a folyamatot. Játék közben egyszerűen eltűnnek a maszkok, a felvett pózok, a gyanakvó ábrázatok. Marad az ember. És ezt az embert sokkal könnyebb megérinteni az új tananyaggal.

AMIKOR FANATIKUSNAK TITULÁLJÁK AZ EMBERT

Ha a diák eljön hozzám heti egy szlovákórára, attól még nem fogja tudni folyékonyan használni a nyelvet. Az angol nyelv gyakorlására számtalan honlapot, anyagot tudtam ajánlani a diákjaimnak, de a szlovákkal bajban voltam. Nem győztem gyártani a házi feladatokat, és voltak olyan diákjaim, akiknek, bármennyire is igyekeztem, mennyiségben sem tudtam a kedvükre tenni. Arra gondoltam, hogy jó lenne egy online platform, ahova végtelen mennyiségű anyagot tölthetnék fel, és ahol nyomon tudnám követni a diákjaim feladatokban elért eredményeit és fejlődését.

„Ingyen?” Döbönt le a weboldal-fejlesztőnk, akinek nagy hévvel escelettem az ötletemet. „Ennyi tartalmat nem fogsz akarni ingyen megcsinálni. Ha csak nem vagy fanatikus.”

Így kezdtem el dolgozni a *Szlovákul játékosan* honlapján, ahol az érdeklődők ingyenesen gyakorolhatják a szlovák nyelvet. A honlap cikkeket tartalmaz azok számára, akik szeretnek olvasni, rövid videókkal azoknak szerettem volna kedveskedni, akik a mozgóképre esküsznek. Szókincsfejlesztő és nyelvtani gyakorlatok mellett a játékos kedvű felhasználókról sem feledkeztem meg, a memória és az akasztófás játékok most is a leggyakrabban látogatott kategóriák. A weboldal elméleti részében most már lassan minden nyelvtani kérdésre választ kaphatnak a felhasználók. Ha mégsem, az anonim chat ablakban feltehetik kérdésüket, amelyre azonnal választ kapnak tőlem. A tanári szobában a kreatív tanárok ingyenesen letölthető anyagokat találnak. A honlap később egy e-shoppal is bővült, ahol saját fejlesztésű szlovák szókincsfejlesztő társasjátékokat találnak az érdeklődők, amelyek egyre nagyobb népszerűsége tesznek szert a tanárok között is.

A weboldal tartalmát folyamatosan bővíttem. A honlap használata 6 év működés után is ingyenes, így a fanatikus jelző továbbra is találó.

Nem állítom, hogy a játékos tanítás az egyetlen helyes út, és ezt minden tanárnak követnie kéne. De ha az órák telhetnek vidám hangulatban is, miért maradnánk komolyak? Én a kacarászt választottam, és nem csak azért, mert azt hallottam, egészséges.